

Päiväys

3.3.2023

Diaarinumero

Dnro 21497/03.04.04.04.19/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

3.3.2023

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **10.3.2023**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.3.2023 nro 240/2023, valitus ympäristö lupa-asiassa, Maa-ainesten murskaaminen tilalla Metsola, Loppi.

Luvan hakija

Eino Kilpiäinen

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **3.3.2023- 10.4.2023**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **10.4.2023**.

3.3.2023

Dnro 21497/03.04.04.19/2021

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija [REDACTED]

Luvan hakija Eino Kilpiäinen

Päätös, josta valitetaan

Lopen kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunta 9.11.2021 (2.11.2021 § 70)

Ympäristö- ja rakennuslautakunta on myöntänyt Eino Kilpiäiselle ympäristöluvan maa-ainesten murskaustoiminnalle kiinteistöllä Metsola 433-405-57-246 Lopen kunnan Lopen kylässä. Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta. Ympäristölupapäätös on voimassa toistaiseksi.

Laitoksen toiminnassa on lupahakemuksessa esitetyn lisäksi noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Murskaamista ja muuta siihen liittyvää melua aiheuttavaa toimintaa saa alueella tehdä maanantaista torstaihin klo 8.00–18.00 ja perjantaina klo 8.00–16.00. Arkipyhien aattona toiminta on lopetettava klo 16.00 mennessä. Murskaaminen ja muu siihen liittyvä toiminta on kiellettyä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä. Murskaaminen on kiellettyä juhannuksen ja heinäkuun viimeisen päivän välisenä aikana. Murskeiden kuormaaminen ja kuljetukset ovat sallittuja maanantaisin klo 7.00–18.00, tiistaista torstaihin klo 6.00–18.00 ja perjantaisin klo 6.00–16.00.

Jokaisesta yksittäisestä murskausjaksosta ja sen arvioidusta kestosta tulee ilmoittaa ennalta lähialueen asuinkiinteistöille postilaatikkoihin jaettavalla tiedotteella.

2. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmässä häiriintyvissä kohteessa ulkoalueella 55 dB (L_{Aeq}) ja vapaa-ajan asutuksen alueella 45 dB. Tuotantotoiminnasta aiheutuva melutaso tulee mitata ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kolmen kuukauden kuluessa tai ensimmäisen murskausjakson aikana tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamisen jälkeen. Mittausraportti tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3. Toiminta tulee järjestää siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ja tärinää ympäristöön. Murskauslaitos on sijoitettava aina mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle siten, että varasto- ja pintamaakasat estävät melun leviämistä ympäristöön. Lisäksi murskaamon melua on torjuttava koteloinnin, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Melusteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava ja toiminta-alueen siirtokuljetukset suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Murskeen pudotuskorkeudet on pidettävä mahdollisimman pieninä.

4. Toiminnasta aiheutuva pöly ei saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaadusta antaman asetuksen (711/2001) raja-arvoja. Laitokselle johtavien teiden sekä muun toimintaympäristön pölyntorjunnasta on huolehdittava tarvittaessa kastelemalla vedellä. Murskauksesta ja seulonnasta aiheutuvaa pölyä on torjuttava sekä kastelemalla vedellä että koteloinnin ja pressuun. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä. Alueella tulee välttää koneiden turhaa joutokäyntiä.

Pölyntorjuntatoimenpiteiden toimivuutta ja toiminnan pölypäästöjen vaikutusta ympäristöön on tarvittaessa tarkkailtava mittauksin tai muulla luotettavalla tavalla. Pölypäästöt tulee mitata ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kolmen kuukauden kuluessa tai ensimmäisen murskausjakson aikana tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamisesta. Mittausraportti tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5. Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään ja pohjavesialueelle ei ole mahdollista. Hulevesiä ei saa johtaa kantatien 54 sivuojaan.

Pohjavesialueella sijaitsevien polttoainesäiliöiden sekä murskaus- ja seulontalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.

Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä murskauksessa ja ottamistoiminnassa tarvittavia koneita ja laitteita varten. Polttonesteiden jakelulaitteistossa on oltava järjestelmä ylitäytön estämiseksi. Alueella työskenneltäessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.

Murskauslaitoksen virran tuottamiseen käytettävä polttoöljykäyttöinen aggregaatti säiliöineen on sijoitettava tiiviiseen suoja-altaaseen, konttiin tai vastaavalle tiiviille alustalle. Mikäli murskaukseen on tarkoitus käyttää polttoöljykäyttöistä murskauslaitosta, on sen toimintapaikalle rakennettava suojaus ja huolehdittava sadevesien poistosta suojatululta alueelta siten, että öljyisiä vesiä ei missään olosuhteissa pääse imeytymään maaperään.

Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.

Öljytuotteiden varastointi- ja tankkauspaikan alusta tulee rakentaa öljytuotteita läpäisemättömäksi tai varustaa muulla vastaavalla suojaustekniikalla.

6. Öljyntorjuntaan on varauduttava. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävästi imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Mikäli työkoneita säilytetään alueella, tulee säilytyspaikan alustan olla vettä läpäisemättömäksi rakennettu. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta ympäristövahingosta on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Koneiden pesu, huolto ja korjaus on muilta osin kielletty, mutta itse murskauslaitteiston osalta tarpeelliset akuutit huollot ja korjaukset ovat luvallisia.

7. Mikäli laitoksen toiminnasta syntyy vaarallisia jätteitä, on ne ensisijaisesti toimitettava viivytyksettä asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopisteeseen. Varastointi saa olla vain lyhytaikaista ja vaaralliset jätteet on jokaisen toimintajakson päättyessä toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Varastointi on toteutettava lajikekohtaisesti omissa selkeästi merkityissä astioissaan tiiviillä alustalla siten, etteivät vaaralliset jätteet aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Eri jätelajeja ei saa sekoittaa keskenään.

Öljyjätelaatuja ei saa tarpeettomasti sekoittaa keskenään. Nestemäisessä muodossa olevat vaaralliset jätteet ja kemikaalit on varastoitava tiiviillä ja reunakorokkein varustetulla alustalla siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.

8. Toiminta on järjestettävä siten, ettei alue roskaannu. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen sekajätteestä ja toimitettava hyötykäyttöön. Sekajäte on toimitettava järjestettyyn jätekäsittelyyn. Toiminnassa tulee pyrkiä siihen, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet tulee toimittaa käsiteltäviksi kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Alueelle ei saa ilman asianmukaisia ympäristölupia tuoda eikä läjittää ylijäämämaita. Toimintojen ja murskevarastojen sijoittamisessa on huomioitava, etteivät ne estä maisemointi- ja jälkihoitotoimenpiteitä. Romun ja muun asiaankuulumattoman tavaran säilytys alueella on kielletty.

Jätettä ei saa toimittaa tai luovuttaa muille kuin asianmukaisen luvan omaavalle laitokselle tai toiminnanharjoittajalle.

9. Toiminnasta aiheutuva liikenne on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu haittaa tai vaaraa ympäristölle, muille kiinteistöille tai asukkaille alueen ympäristössä. Toiminta kiinteistöllä tulee tapahtua kantatien 54 suoja-alueen (30 m) ulkopuolella. Toiminnassa on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu toiminta-alueelta kantatielle 54. Mahdollisesti kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi.

10. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä yksityiskohtainen vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista.

11. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

12. Pohjaveden pinnankorkeuden- ja puhtauden tarkkailu ja tulosten raportointi tulee suorittaa maa-ainesluvan lupamääräyksessä 8 esitetyn mukaisesti.

Pohjaveden laatua ja korkeutta tulee seurata alueelle asennetusta havaintoputkesta ja lähialueen kiinteistöjen kaivoista.

Jos havaintoputki rikkoutuu, se on korvattava uudella. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä asennettavaksi lisää havaintoputkia. Havaintoputkien tulee olla pohjavesinäytteenottoon sopivia, sisähalkaisijaltaan vähintään 50 mm muovisia havaintoputkia.

Maa-ainesluvan lupamääräyksessä 8 esitetyn lisäksi luvansaajan on kustannuksellaan toteutettava seuraavat valvontatoimet:

Maa-ainesluvan lupamääräyksessä 8 mainittu kolmen vuoden välein tehtävä laaja analyysi tulee ennen murskaustoiminnan aloittamista tehdä havaintoputkesta ja alle 200 m päässä sijaitsevista asuin- ja lomakiinteistöjen kaivoista. Sen jälkeen laaja analyysi on tehtävä maa-ainesluvan lupamääräyksessä esitetyllä tavalla kolmen vuoden välein pohjaveden havaintoputkesta. Laajassa analyysissä vesinäytteestä tutkitaan julkisen valvonnan alaisessa vesilaboratoriossa lämpökestoiset koliformiset bakteerit, aistinvarainen arviointi, alkaliniteetti, alumiini, ammonium, fluoridi, happi, kloridi, KmnO_4 -luku, kokonaiskovuus, lämpötila, mangaani, nitraatti, PH-luku, rauta, sameus, sulfaatti, sähkönjohtavuus, väri, TVOC ja mineraaliöljy. Tulokset on toimitettava tiedoksi Lopen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, Hämeen ELY-keskukselle ja Riihimäen seudun terveystieteiden tutkimuskeskuksen kuntayhtymän ympäristöterveysyksikköön.

Pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa kolme (3) vuotta ottamis- ja murskaustoiminnan päätyttyä.

Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Lopen kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, Hämeen ELY-keskukselle ja Riihimäen seudun terveystieteiden tutkimuskeskuksen kuntayhtymän ympäristöterveysyksikköön. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavassa muodossa. Mikäli tuloksissa havaitaan merkittäviä muutoksia aikaisempiin tuloksiin, tulee asiasta välittömästi olla yhteydessä valvontaviranomaiseen. Pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään kolme vuotta ottamis- ja murskaustoiminnan päätyttyä. Pohjaveden havaintoputket tulee jättää alueelle mahdollista jälkiseuranta varten.

13. Yksittäiset tarkkailutulokset tulee heti toimittaa tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa murskausjaksoista, murskatun kiviaineksen määrästä ja työajoista, pölyntorjuntatoimenpiteistä, tarkkailutuloksista, toiminnasta syntyvistä jätteistä sekä poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on toimitettava edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Kaikista murskaamiseen ja siihen liittyvän toiminnan merkittävistä häiriötilanteista on ilmoitettava välittömästi Lopen kunnan ympäristötoimeen.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) noudattaminen

14. Luvanhaltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Asetuksen noudattaminen

15. Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia

säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████████ on katsottava vaatineen, että ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös kumotaan. Muutoksenhakija on ilmoittanut vastustavansa maa-ainesten murskaamista myönnetyllä alueella. Alue on jääkauden ajalta muodostunut harjualue kirkonkylän keskustan välittömässä läheisyydessä muutaman sadan metrin etäisyydellä muutoksenhakijan kiinteistöstä. Toiminnan seurauksena muutoksenhakijan kaivo tulee kuivuman. Toimintaan liittyvät rikokset tulee selvittää.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on varannut Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lopen kunnalle, Riihimäen seudun terveystieteiden tutkimuskeskuksen ympäristöterveysosastolle, Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle ja luvan hakijalle tilaisuuden vastineen sekä Lopen kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunnalle lausunnon antamiseen valituksesta.

Lopen kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunta on lausunnossaan todennut, että tilalle on aikaisemmin myönnetty maa-aineslupa, joka on voimassa vuoteen 2027 saakka. Uusi ympäristölupa koskee vain maa-ainesten murskaamista, joka ei vaikuta valituksessa mainittuun kaivon mahdolliseen kuivumiseen. Muitakaan valituksessa mainittuja asioita ei ratkaista kyseisessä ympäristöluvassa.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Riihimäen seudun terveystieteiden tutkimuskeskuksen ympäristöterveys on antanut vastineen.

Eino Kilpiäinen on vastineessaan esittänyt, että valitus hylätään.

Muutoksenhakija on vastaselityksessään esittänyt katselmuksen pitämistä paikan päällä, jotta ratkaisun perustana on oikea tieto ja käsitys asiasta. Muutoksenhakija on todennut, että harju on arvokkaan pohjaveden muodostaja. Alueella on maisemallista arvoa ja kasvillisuutta. Muutoksenhakijan kiinteistö on ollut järvenrantatontti. Kaivo on syvä, mutta se on kuivunut pitkäksi aikaa. Toiminnanharjoittajan tulee lopettaa maa-ainesten otto.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää katselmuksen toimittamista koskevan pyynnön.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Katselmus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimien voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen. Katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen.

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys, katselmuksen toimittaminen ei ole tarpeen asian selvittämiseksi.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Samanaikaisesti 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyyden ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus ja 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1-5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Asiassa saadun selvityksen mukaan murskaus sijoittuu Loppi kk -nimiselle 2-luokan muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Ympäristönsuojelulaki tai sen nojalla annetut asetukset eivät kiellä murskaustoiminnan sijoittamista pohjavesialueelle. Ympäristönsuojelulain 17 §:stä ilmenevä pohjaveden ehdoton pilaamiskielto tarkoittaa kuitenkin sitä, että lupa voidaan myöntää vain, jos pohjaveden pilaantuminen voidaan lupamääräyksiin estää ja muutkin luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Hakemuksen mukaan murskaus kestää noin 10 vuorokautta vuodessa ja tapahtuu kevät- ja syyskaudella. Keskimääräiseksi tuotannoksi on arvioitu noin 10 000 tonnia vuodessa ja maksimituotannoksi 20 000 tonnia vuodessa. Murskauksessa ei käytetä vesiseulontaa, jolloin alueelle ei murskauksen vuoksi muodostu jäteliettä tai prosessivesiä.

Kun valituksenalainen päätös koskee vain otetun kiviaineksen murskaamista, hallinto-oikeus katsoo, ettei lupapäätöksen mukaisella toiminnalla ole vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai sen liikkeisiin maaperässä. Siten toiminnalla ei ole vaikutusta lähistön kaivojen antoisuuteen. Ottaen lisäksi huomioon toiminnan rajallinen kapasiteetti, toiminta-alueen suurehko etäisyys muutoksenhakijan kiinteistöstä (noin 650 metriä) sekä hakemuksessa esitetyt toimenpiteet maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi ja erityisesti lupamääräykset 5–7, ei toiminnasta voida ennalta arvioida aiheutuvan myöskään vaaraa muutoksenhakijan kaivoveden laadulle. Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailu sekä siihen liittyvä raportointi on valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 12 määrätty suoritettavaksi maa-ainesluvassa määrättyllä tavalla. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräykset ovat tältäkin osin riittävät.

Asiassa on kyse alueelta otettujen maa-ainesten murskaamista koskevasta ympäristöluvasta, joten tämän asian yhteydessä ei tutkita voimassa olevaan maa-aineslupaan liittyviä asioita. Toiminnan mahdollisen lainvastaisuuden tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöstä ole syytä valituksen johdosta kumota eikä päätöksen lupamääräyksiä muuttaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Lopen kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **10.4.2023**

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Pirjo Joutsenlahti ja Annukka Lagerstam sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Annukka Lagerstam.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös**

██████████, oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
(*Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.*)

Lopen kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunta

Eino Kilpiäinen

Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymän ympäristöterveys

Lopen kunnanhallitus

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Liikenne ja infrastruktuuri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>